

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 160. szám
1990. július 3., kedd

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101+20 forint
Ára 4,30 forint

Fütytykoncert a bányászsztrájkon

Elszámolnak az SZKP vezetői is — Magyar—szovjet pengeváltás
kivonulásügyben — Nem elég a személyi igazolvány Jugoszláviába

Veszekedés itt is, ott is; mármint Moszkvában, a Szovjetunió Kommunista Pártja (meglehet, utolsó?) kongresszusán; és itthon is, az Országgyűlés rendkívüli ülésén, ahol az önkormányzatokról szóló törvényjavaslatról vitáztak, s az ehhez kapcsolódó alkotmánymódosításról. Illetve: vitáztak volna, ha nem szinte vég nélkül lennének tetsző ügyrendi polemizálások a feladatok körül. Így alábbi tudósításunkban csupán a délutáni, némileg „érdemibb” történetekről adunk tájékoztatást.

Tíznaposra tervezik az SZKP-kongresszust, ahol kijelentették, elszámoltatják a fő kommunista vezetőket. (Ha tudják, illetve, ha ők hagyják magukat.) A kelet-európai sajtó fejletlen mivoltát „bizonyítja”, hogy a volt nagy testvér döntőnkéi kizárták a kongresszusról tudósítóinkat. A nyugatiakat beengedték.

Komoly pengeváltás zajlott le az ideiglenesen hazánkban állomásozó birodalmi csapatok főparancsnoka és Für miniszter úr között. S mint alant, keretes cikkünkben olvashatják, egyik nemzeti parkunkból mázsaszám tákaríthatjuk el a hátrahagyott szovjet löszereket...

A nyugati országok Lengyelországnak és hazáknak 12 milliárd dollárt ígértek az elkövetkezendő öt évben, gazdaságunkat segítőnek. Csak már látnánk belőle valamit... Persze, nem emiatt, sokkal prózaibb okokból sztrájkoltak a Márkus-hegyi bányászok.

Sandi István

Országgyűlés

Nem megy a megye

Titkos szavazással választották meg az Alkotmánybíróság új tagjait, akik letették a hivatali esküt az Országgyűlés előtt. Dr. Herczegh Géza (289 szavazattal) 62 éves akadémikus, 1967 óta a pécsi tudományegyetem nemzetközi jogi tanszékének oktatója, jelenleg is tanára; dr. Lábady Tamás (289 szavazattal) 46 éves tanácsvezető bíró, 1973 óta végez egyetemi oktatói és tudományos kutatói munkát, kandidátus; dr. Schmidt Péter (290 szavazattal) 64 éves, több mint 30 éve oktat az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán, ahol jelenleg egyetemi tanárként vezeti az Alkotmányjogi Tanszékét; dr. Tersztyánszky Ödön (294 szavazattal) 61 éves bíró, az ELTE Jogi Karán, a Polgári Eljárásjogi

Tanszéken végez rendszeres oktatói munkát, ez év eleje óta az Alkotmánybíróságon főtanácsosként dolgozik, s dr. Vörös Imre (289 szavazattal) 46 éves, az állam- és jogtudomány doktora, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézetének tudományos tanácsadója lett tagja az Alkotmánybíróságnak.

Az alkotmány módosítására beterjesztett törvényjavaslat előadója, dr. Balsai István igazságügy-miniszter előzetesében hangsúlyozta: miután az államszervezet alapjaiban átalakul, elkerülhetetlen, hogy az e szervezettel szabályozó alkotmány is módosuljon.

Eszerint a megye önálló önkormányzati szint. Ez azonban nem korlátozza a települési — községi, városi

— önkormányzatok jogait és önállóságát. A megye önálló önkormányzatként azokat a feladatokat látja el a benne képviselt települések számára, amelyekre e települések önmagukban célszerűen nem képesek. A megye feladata lenne továbbá a települések érdekében képviselő, védelme, akár a központi kormányzattal szemben is. Ugyanakkor megszűnik központi újraelosztó szerepe, továbbá a településeknek a megyei felügyeleti és ellenőrzési jogokból eredő alárendeltsége is. Az önkormányzatok felügyeletére és ellenőrzésére a javaslat szerint az önkormányzati rendszeren kívüli állami szervek lennének jogosultak. Balsai István külön felhívta a képviselők figyelmét: dönteniük kell abban, hogy a jövőben a történelmi hagyományokat jobban tükröző vármegye, vagy a megye kifejezés legyen használatos.

Az előzetesen meghatározott sorrendnek megfelelően először a frakciók megbízottjai mondtak véleményt. Először Kónya Imre (MDF) azt mondta: váltsák le azokat a vezetőket, akik lejárták magukat, s végre a népsaját kezébe vegye ügyei intézését. Ennek feltétele a helyi önkormányzatokról szóló törvények megalkotása — mondotta az MDF szónoka —, ám emögött fel kell sorakozni a legfőbb politikai erőknél.

SZKP-kongresszus

Hőhullám Moszkvában

A Kreml kongresszusi palotájában hétfőn délelőtt, moszkvai idő szerint 10 óra körül megnyitott az SZKP XXVIII. kongresszusa. A 18 milliós párttagságot képviselő csaknem 5 ezer küldött a fórum első napján meghallgatta a központi bizottság Mihail Gorbacsov által előterjesztett beszámolóját az előző, 1986-os kongresszus óta eltelt időszakról, illetve a párt jelenlegi feladatairól, majd a délután folyamán megkezdődött a vita a beszámolóval és más dokumentum-tervezetekről.

A tíznaposra tervezett kongresszus hivattott a kérdésekre választ adni, dönteni arról, hogy a szovjet átalakítás hatodik esztendejében válaszúthoz érkezett SZKP merre indul tovább. A szovjet társadalomban kibontakozó demokratikus fejlődést már nem lehet „viszszakényszeríteni a palackba”, de a pártban belül egyfajta „visszarendeződés” nem kizárható; ebben az esetben viszont óhatatlanul felbomlik a pártegység, s akkor már a párttagok maguk döntik el, melyik utódpartot választják. Talán a tíz moszkvai nap is „megrengeti a világot”.

lyi önkormányzatokról szóló törvények megalkotása — mondotta az MDF szónoka —, ám emögött fel kell sorakozni a legfőbb politikai erőknél.

A Fidesz frakciójának alászpontját Kövér László ismertette. A korábbi tanácsi felépítést a helytartók és helytartóságok rendszerének minősítette, amelynek megváltoztatása kívánatos, hiszen a helyi közösségek, illetőleg az ott élők életét szüneteltető halálukig meghatározza.

Az önkormányzati törvényjavaslatról szólva a Fidesz képviselője kiemelte, hogy az nem ad választ a legfontosabb kérdésekre, mint például: hol húzódik a határ a helyi közügy és az államigazgatási feladat között, milyen a helyi és a központi hatalom közötti munkamegosztás, milyen mértékben részesedik a jelenlegi állami vagyonból az önkormányzat, hogyan történik a jogviták rendezése, ha a központi és a helyi hatalom, illetőleg a helyi önkormányzatok között nézeteltérés támad.

Kedden e két törvényjavaslat általános, illetve részletes vitájával folytatódik a Tisztelet Ház törvényalkotó tevékenysége.

A legfőbb szovjet pártfórum a korábbi gyakorlattól eltérve külön elszámoltatja a politikai bizottság tagjait és póttagjait, a KB titkárait is.

Bár az első ülésen lényegét tekintve ügyrendi kérdésekről volt szó, a hozzászólások már előrevetítették a kemény politikai összecsapások árnyékát. Az egyik küldött nyíltan támadva az Oroszországi Kommunista Párt múlt héten megválasztott új első titkárát, kijelentette: a döntés nem válik sem a párt, sem az oroszországi kongresszus résztvevőinek dicsőségére. Közölte egyúttal azt is, hogy a párttagság tekintélyes része állítólag nem ért egyet a választással, s ez veszélyezteti a párt reformját.

Ugyanez a hozzászóló javasolta, hogy a kongresszust két szakaszban bonyolítsák le, közben tartsanak referendumot a párttagság körében a napirenden szereplő kérdésekről, így a beszámolókról és a párt programdokumentumairól. Ezt az indítványt azonban a kongresszus elvetette.

(Az összeállítás a 2. oldalon folytatódik.)

Királyi ösztöndíjjal Hollandiában

A főkapitányt visszavárják

A Csongrád megyei rendőrfőkapitány, Salgó László, majd egy évet tölt a holland fővárosban, mivel elnyerte a királyi akadémia egyik ösztöndíját. Tudományos jellegű tanulmányainak félidejéhez érve tölti nyári szabadságát itthon, Szegeden. Nyilatkozatot kértünk tőle a már közismert belügyminisztériumi elképzelés ürügyén: ennek lényege, hogy a megyei főkapitányi státusokat pályázattal kívánják betölteni, s így — értelemszerűen — a jelenleg e funkcióban levő rendőrtiszteket fölfüggesztik. Salgó ezredes elutazása előtt arról beszélt, nem pályázik más beosztásba, vissza szándékozik térni a főkapitányságra.

— Változott a helyzet, mit szól hozzá?

— Törvényszerűnek és indokoltnak tartom az intézkedést. A pályázati szisztéma ellen sincs kifogásom, s a magam részéről bátorítanék minden aspiránst, jelentkezzenek. Meggyőződésem, hogy a pályázati feltételek — amelyekről különben csak annyit tudok, mint mindenki más — korrektek, tisztességesek lesznek, s bárki is nyeri el Csongrád főkapitányi beosztását, a lakosság csak nyer vele.

— S ön pályázik-e?

— Természetesen. Kinevezésem rövid ideje óta is meggyőződhettem, ez az a rendőri beosztás, amelyben jól hasznosítható, s így szükséges is az elméleti jellegű munka, de ugyanakkor mégsem közhivataloszerű, gyakorolni is lehet, amennyire bírja az ember, és futja az idejéből. Az egyetem után kerültem a BM állományába, az első munkahelyem a rendőrség.

— Tavaly november óta a megye „első rendőre”, majd fél éve távol van, és tobozozza a versenytársakat? Azon sem lepődnek meg, ha eget-földet mozdítana pozíciójának megtartása érdekében. S úgy tudom, a családját, három gyermekét is egyszer már költöztette.

— Kétségtelen, nem könnyű a magánéleti kötelezettséget egyeztetni a szakmaiival egy rendőrnél sem, nekem sem. Mire a gyerekek megszerették Makót, el kellett jönniük vissza, Szegedre. Nagy próbatétel volt számukra, mégis úgy érzem, kellő megértéssel viselik a rendőri munka minden velejáróját. Ami pedig a munkahelyemet illeti, úgy gondolom, a megyében ütőképes, nagyjából egykorú vezetőgárda dolgozik. Leptenyomon tapasztalom a bizalmukat, őszintén visszavárnak. Nyugodtan állíthatom, a közrend, a közbiztonság érdekében megtesznek mindent, s nem hagyják széttűlleszteni az állományt távollétemben sem. Benyújtom a pályázatot, és meglátjuk, mi lesz.

— Elutazása előtt azt tervezte, kapcsolatot keres holland kollégáival. Sikerült?

— Az utrechti főkapitány egy hétig látott vendégül

Részt vettem a legkülönbébb rendőri akciókban: vesélyes török kábítószeres tartóztatásán, kocsmái tömegverekedésen, éjszakai járőrszolgálatokon, titkos járműben való megfigyelésen. Igazán életközvetlen látom, mivel, hogyan dolgoznak. Mind a holland belügyi, mind az igazságügyi vezetéssel igen jó kapcsolatot sikerült kialakítanom. Nem véletlenül ambicionáltam az ismeretségeket. Szerintem nekünk nem az amerikai, vagy az angol rendőrség működését kell tanulmányoznunk, hanem a miénkhöz hasonló nagyságú országét.

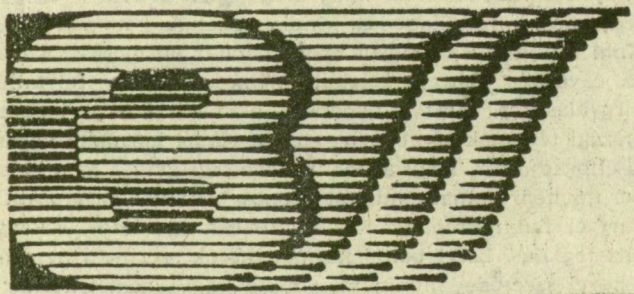
— Mit talált a magyaroktól legszembetűnőbbben eltérőnek?

— A holland rendőröknek igen nagy a társadalmi presztízszük, megbecsülésük. Lehet, hogy őket sem imádja a civil lakosság, de feltétlen bizalmukat élvezik. S erre rá is szolgálnak. Mindenkor segítőkészek, udvariasak, megjelenésük eleget, bizalomgerjesztő. Egyetlen lompos, kövér rendőrt sem láttam, viszont annál több fiatal. Állományuk még az etnikai viszonyokat is tükrözi. No, és azt hiszem, az sem mellékes, hogy egy holland utcai rendőr különösebb erőlködés nélkül társalog angolul. Alapvetően más a hozzáállásuk, úgyhogy Hollandiában sorban állnak a rendőri munkáért. Természetesen lényegesen fejlettebb technikával dolgoznak.

— Szakmaelméleti kérdésekkel foglalkozik-e?

— Több szaktekintéllyel, az Interpol főigazgatójával, a holland rendőrség tudományos vezetőképző központjának igazgatójával cserélhettem nézetet, véleményét, Warnsfeldben, Utrechtben előadás tartására kértek föl. A kutatási témám során alaposan megismerhettem a nyugat-európai kormányzati, önkormányzati modelleket. A következő hónapokban összehasonlító elemzéseket végzek majd. Hadd említsek egy érdekességet; a hollandok centrálisabb rendőrségre vágnak, míg nálunk éppen a fordítottjára, a decentralizálásra vannak törekvések.

Mag Edit

3S SZEGEDI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KISSZÖVETKEZET

Szeretettel várjuk Önt kiállítási standunkon a Szegedi Ipari Vásár P pavilonjában.

A látogatóink között 1 db 3S-XT/color számítógépet sorsolunk ki!

Kiállítási standunkon megtekintheti az amerikai ALR cég „Technical Excellence” díjas számítógépét.

Csúcsminőség — elérhető áron!

A kiállítás ideje alatt megrendelőinknek 5% árengedményt biztosítunk.

Telefon: (62) 26-277

Telefax: (62) 26-347